

Arb. nr.	
Saksnr.	200501903 89
Arkivkode	840.11 24.3.06
Avd.	AMS

Arbeids- og Sosialdepartementet
Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:
200501903-/ EVI

Vår ref.:
172/904-05/06 FBH

Dato:
22. mars 2006

Høring – forslag til nye regler om ansattes yringsfrihet/varsling

YS viser til ovennevnte høring.

YS har vært representert i referansegruppen og gjennom det arbeidet bistått med forslag og innspill til arbeidsgruppens rapport.

Generelt

YS mener at den foreslåtte lovteksten med forarbeider fremstår i all hovedsak som gjennom arbeidet og balansert. YS er fornøyd med forslaget til nye regler som skal styrke ansattes yringsfrihet og verne arbeidstakere som varsler eller ytrer seg på andre måter om forhold som berører virksomheten de arbeider i. For arbeidstakere i norsk arbeidsliv er det viktig at yringsfriheten er lovfestet.

Merknader til lovteksten

1) Det foreslås at det i § 2-5 (2) bokstav c) inntas følgende henvisning; "*Med intern varsling menes å si i fra i samsvar med virksomhetens retningslinjer, jf. § 3-6, eller til representant for ledelsen der slike retningslinjer ikke finnes*".

Siden det ellers i lovforslaget er vektlagt hensynet til informasjonsverdi og til en pedagogisk fremstilling av regelverket, mener YS at en henvisning fra § 2-5 (2) til § 3-6 vil være fornuftig. Dette vil etter vårt syn skape en bedre sammenheng i det nye regelverket, og fremstår også som naturlig all den tid kap. 2 kommer før kap. 3. Om dette medfører at henvisningen i § 3-6 til 2-5 blir overflødig eller ikke, blir mer en lovteknisk problemstilling. YS ser imidlertid ingen problemer med en intern krysshenvisning her, da arbeidstaker er rettighetssubjekt etter § 2-5 og arbeidsgiver er pliktsubjekt etter § 3-6.

Besoksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Gronland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

Telefaks:

2) Når det gjelder arbeidsgivers plikt til å legge forholdene til rette for varsling etter § 3 -6, er denne plikten betinget av at "*forholdene i virksomheten tilsier det*". YS vil i denne sammenheng presisere at hovedregelen er at retningslinjer / andre tiltak skal iværksettes i den enkelte virksomhet, og at det bare unntaksvis vil være aktuelt å fravike dette. I rapporten på s. 92 påpekes det at "*den viktigste innsatsen for å styrke den reelle yringsfriheten vil måtte gjøres lokalt*". YS vil her påpeke viktigheten av at § 3-6 ikke tolkes for vidt, slik at det bare blir et fåtall av virksomhetene som utarbeider interne retningslinjer / andre tiltak. Det er viktig at arbeidsgiverne ansvarliggjøres, og at § 3-6 fungerer som et konkret insitament til å sette spørsmålet på dagsordenen lokalt.

Dette er med andre ord ingen materiell endring, men et uttrykk for YS' bekymring for at plikten i § 3-6 i praksis kan bli uthulet.

For YS er det viktig at tilsynet med loven prioriteres på dette punkt, da utarbeidelse av interne retningslinjer e.l. lokalt vil være av sentral betydning for at det overordnede formålet med denne lovreguleringen oppfylles – nemlig bedring av yringsklimaet i norsk arbeidsliv.

3) Under kommentarene til § 3 - 6, side 119 nest siste avsnitt fremgår det at retningslinjer, instruksjer, reglementer o.s.v. kan ikke begrense yringsfriheten mer enn det som følger av § 2--5 og Grunnlovens § 100. Denne rettstilstanden fremgår også av redegjørelsen under pkt. 6.4.3, side 108. Her skrives det at det " bør settes skranker i loven for adgangen til å inngå avtaler eller å pålegge taushetsplikt i instruks e.l. som begrenser yringsfriheten utover de begrensinger som følger av § 2- 4 og § 2-5." YS' standpunkt her er imidlertid at arbeidsmiljølovens generelle ufravikelighet jf § 1-9 gjør dette tilstrekkelig klart.

YS ser at det kan være pedagogisk og veiledende for partene i arbeidslivet dersom denne rettstilstanden fremgår av en uttrykkelig regel i den nye lovteksten. Dette kan for eksempel gjøres som et tillegg til den foreslåtte § 3 -6. Plikt til å legge forholdene til rette for varsling. YS forslår som ny siste setning : *Instrukser, retningslinjer, avtaler e.l skal ikke begrense yringsfriheten utover det som følger av § 2- 4 og § 2 -5 .*

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Finn Berge Haaland
seniorrådgiver